

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Ndc/7/2026
Identifikačné číslo spisu:	4425204462
Dátum vydania rozhodnutia:	21.05.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:4425204462.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci o prejednanie dedičstva po poručiťke G.. C.N.. C. B. r. T., narodenej XX. C. XXXX, naposledy bytom D.L., K. O. XXXX/XX, ktorá zomrela 15. novembra 2025, za účasti dedičov 1/ W.. S.H. B., narodenej XX. S. XXXX, K. T., E.. Š.P. XXXX/XX-XX, 2/ C.. D. D., narodenej XX. C. XXXX, T., P. C. XJX, M., XXX F. J., vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 10D/142/2025 a o návrhu dediča 1/ na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu na prikázanie veci vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 10D/142/2025 Okresnému súdu Námestovo n e v y h o v u j e.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nové Zámky predložil na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) návrh na prikázanie sporu inému súdu podľa § 39 ods. 2 a 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj ako „CSP“) z dôvodu vhodnosti, ktorý podal dedič 1/ (č. l. 36) spolu s doplnením návrhu z 28. apríla 2026 (č. l. 46). Dedič 1/ svoj návrh odôvodnil skutočnosťou, že na jeho strane existuje súbeh viacerých závažných okolností, ktoré na požiadanie objasní, ktoré mu nedovolili konať v dedičskej veci, na základe ktorých navrhol vec podľa § 39 ods. 2 CSP prikázať Okresnému súdu Námestovo, pobočka Dolný Kubín, a to podľa trvalého bydliska dediča 1/.

2. Dedič 2/ sa k návrhu na prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti vyjadril podaním z 27. apríla 2026 (č. l. 47), v ktorom vyjadril súhlas s návrhom dediča 1/.

3. Podľa § 39 ods. 2 a 3 CSP, na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresnému súdu Nové Zámky) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Okresný súd Námestovo). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky.

4. Prikázanie (delegácia) sporu z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva účastníka občianskeho

súdneho konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti občianskeho súdneho konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

5. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov účastníkov na oboch procesných stranách, pričom na pomery účastníka konania, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť len, ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatných účastníkov konania. Podstatný význam má i stanovisko ostatných účastníkov konania. Pritom treba mať na zreteli výnimočnosť inštitútu delegácie veci.

6. V zmysle § 158 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej aj ako „CMP“) je na konanie o dedičstve miestne príslušný súd, v ktorého obvode: a) mal poručiteľ v čase smrti adresu trvalého pobytu; b) sa nachádza majetok poručiteľa, ak nie je daná príslušnosť podľa písmena a); c) poručiteľ zomrel, ak nie je daná príslušnosť podľa písmena a) alebo písmena b). Poručiteľ mal v čase smrti XX. L. XXXX trvalý pobyt v okrese L. X., K. O. XXXX/XX, D., na základe čoho bol miestne príslušným na prejednanie dedičstva Okresný súd Nové Zámky.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Najvyšší súd po posúdení veci predloženej mu na rozhodnutie dospel k záveru, že v tomto konaní nie je daná taká okolnosť, ktorá odôvodňuje prikázanie (delegáciu) veci z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Námestovo. Dedič 1/ návrh na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti nedostatočne odôvodnil, keď len vo všeobecnosti uviedol, že v danej veci existujú závažné okolnosti, ktoré by mali byť dôvodom na prikázanie veci inému súdu. Z uvedeného, a to bez ohľadu na vyjadrený súhlas dediča 2/, nie je možné vyvodiť taký výnimočný charakter, ktorý by bol dôvodom na prekročenie princípu zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Zároveň, ustanovenie § 39 ods. 2 a 3 CSP dáva strane konania možnosť podať návrh na prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti, o ktorom rozhodne najbližšie spoločne nadriadený súd, z čoho možno vyvodiť povinnosť strany konania daný návrh riadne odôvodniť a zároveň nie je súdu daná povinnosť sa po podaní návrhu na dôvody tohto návrhu dodatočne dopytovať. Preto skutočnosť, že dedič 1/ by na požiadanie súdu dôvody na prikázanie veci inému súdu preukázal, je bez právnej relevancie. Dedič 1/ dodatočne v podaní z 28. apríla 2026 (č. l. 46) uviedol ďalšie skutočnosti a to také, ktoré sa týkajú rozkrádania identity rodiny dediča 1/ a tvrdenia týkajúce sa manipulácie s údajmi v Registri obyvateľov, ktoré majú byť dôvodom na prikázanie veci súdu v obvode trvalého bydliska dediča 1/. Uvedené avšak opätovne zostalo len v štádiu tvrdení. Najvyšší súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že pre obvod bydliska dediča 1/ by bol v občianskoprávných veciach príslušný Okresný súd Námestovo, ktorému bolo zriadené pracovisko Dolný Kubín, avšak zo strany vo veci príslušného súdu Okresný súd Nové Zámky bol Okresný súd Námestovo žiadaný o súčinnosť - predvolanie účastníka a spísanie zápisnice o predbežnom vyšetrení v dedičskom konaní (č. l. 33), ktoré bolo kvôli neúčasti dediča 1/ neúspešné a to napriek skutočnosti, že o uvedené dedič 1/ sám žiadal (č. l. 32).

8.1. V danom kontexte najvyšší súd dáva do pozornosti, že strana sporu (účastník konania) má právo zvoliť si v konaní zástupcu (§ 89 ods. 1 CSP v spojení s § 92 ods. 2 CSP) alebo má možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP), prípadne môže byť procesný úkon, ktorý by súd mohol vykonať len s ťažkosťami alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami alebo ktorý v jeho obvode nemožno vykonať, vykonaný na dožiadanie iným súdom (§ 104 ods. 1 CSP), či môže byť strane výnimočne z dôvodov hospodárnosti uložené odpovedať na otázky k tvrdeným skutočnostiam písomne (§ 195 ods. 3 CSP).

9. Najvyšší súd preto dospel k záveru, že dôvodnosť prikázania veci z dôvodu vhodnosti inému súdu, než súdu určenému na prejednanie veci podľa § 13 CSP, nie je v tejto veci daná.

10. Vzhľadom k uvedenému Najvyšší súd Slovenskej republiky z dôvodu nesplnenia podmienky pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP návrhu nevyhovel.

11. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.